

Theater

do 23.11.2023 – Cc Strombeek

THE GOLDEN STOOL, OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA

Toneelhuis, LOD muziektheater, Gorges Ocloo

Ghana 1900. Een oude vrouw neemt de leiding in het verzet tegen de troepen van de Britse Monarch en houdt samen met de door haar opgerichte vrouwenbrigade een jaar lang stand in een gevecht om de Golden Stool, troon en trots van het Asantevolk in Ghana.

Al jaren worden de Asante afgeslacht voor hout, goud en cacao. De industriële revolutie in het verre Engeland vraagt om middelen, veel middelen, als een hongerig beest. Het opeisen van de Golden Stool door de Britse Monarch was voor Nana Yaa Asantewaa en haar vrouwen de druppel. De Golden Stool zou het land niet verlaten!

Nobulumko Mngxekeza-Nziramanga (sopraan), Nonkululeko Nkwinti (mezzosopraan), Doris Bokongo Nkumu, Nathalie Bokongo Nkumu, Abena Biney Gloria, Titilayo Oliha, Saar-Niragire De Groof, Briana Stuart, Maimouna Badjie en Somalia Williamson zingen, spelen en dansen het verhaal van Nana Yaa Asantewaa en haar moedige strijd, op de tonen van beroemde aria's uit het klassieke westerse operarepertoire - dat Gorges Ocloo zich voor de gelegenheid heeft toegeëigend. Händel, Bizet, Sjostakovitsj, Verdi, Vivaldi, Beethoven, Orff,... ze passeren allemaal de revue. Met deze AfrOpera legt Gorges Ocloo zijn wortels bloot.

Duur: 1u40'

CREDITS

concept, regie, libretto, compositie, decor & kostuum Gorges Ocloo | **sopraan** Nobulumko Mngxekeza-Nziramanga | **mezzo-sopraan** Nonkululeko Nkwinti | **koor, dans & percussie** Doris Bokongo Nkumu, Nathalie Bokongo Nkumu, Gloria Abena Biney, Titilayo Oliha, Saar-Niragire De Groof, Briana Stuart, Maimouna Badjie & Somalia Williamson | **advies compositie koor & koormeester** Joris Minten | **co-libretto & dramaturgie** Josse De Pauw | **muzikaal advies** Katherina Lindekens | **regie-assistentie** Chiara Monteverde | **licht** Pino Etz & Gilles Roosen | **geluid** Victor Hidalgo | **videotechniek** Wim Piqueur | **video-opname** Gorges Ocloo | **audio-opname** Isa Tubbax | **kostuumontwerp** Kasia Mielczarek | **productieleiding** Eva De Wolf & Noor De Graaf | **productie** LOD muziektheater & Toneelhuis | **coproductie** Opera Ballet Vlaanderen & O. Festival Rotterdam | **met de steun van** enoa & the Creative Europe Programme en de tax shelter maatregel van de Belgische federale overheid | tax shelter partner Flanders tax shelter | **met dank aan** Lukas Vanhoutte, Naomi Lampariello, Peter King, Wilhelmina Donkoh, The Queen Mother of Ejisu, The Women Commission Office of the Koforidua Technical University

GORGES Ocloos MUZIKALE VERBEELDING IN ZES VIGNETTEN

AFROPERA

Twee klassiek geschoolde zangeressen en een achtkoppig koor van danseressen en performers: samen vertellen zij het verhaal van Nana Yaa Asantewaa. Zelf noemt regisseur en componist Gorges Ocloo het stuk een 'AfrOpera': 'een muzikale confrontatie tussen Europa en Afrika'. Hij deconstrueert beroemde composities uit de westerse muziekgeschiedenis en injecteert ze met Afrikaanse invloeden. 'Ik speel een spel met de toe-eigening van culturele symbolen, zoals de Engelsen deden met de Golden Stool', aldus Ocloo. 'Maar ik steel de muziek niet – ik leen ze alleen even (lacht).'

GREATEST HITS

Voor de repertoirekeuze gold één, welja, gouden regel: de muziek moest eenzelfde symboolwaarde hebben als de Golden Stool zelf. Beethovens 'Ode an die Freude', Vivaldi's Vier Seizoenen, Bizets Carmen en An der schönen blauen Donau van Johann Strauss Jr.: het zijn slechts enkele van de ever-greens die Ocloo in de mix gooide. Precies het iconische statuut van deze werken maakte ze zo geschikt voor zijn project.

EXTREME MAKEOVER

Al die werken krijgen in The Golden Stool een extreme makeover. Alleen al qua tekst valt er veel te herontdekken. Ocloo schreef zelf een libretto waarin het verhaal van Nana Yaa Asantewaa en haar hedendaagse erfenis wordt verteld en commentarieerd. En ook op compositorisch vlak zijn vrijheid en avontuur troef. Muziek voor viool, piano en zelfs orkest herschrijft Ocloo zonder verpinken voor de stem. Melodieën breken los uit hun harmonische context, of worden tot flarden herleid. Akkoorden en begeleidingspatronen worden geschraapt, vervangen of juist in de spotlights geplaatst. Maar vooral ritmisch gaan alle registers open.

GROOVE

Geef Gorges Ocloo een tergend langzaam lied als 'Lascia ch'io pianga' van Händel, en hij hoort er beats in. Uit de wervelende prelude van Carmen tovert hij dan weer een Afrikaanse groove tevoorschijn die je nooit eerder hoorde, maar die er altijd lijkt te zijn geweest. Op zijn meest virtuoos is Ocloo wanneer hij een loopje neemt met het metrum van een werk. Wie Sjostakovitsj' Waltz No. 2 in driekwartsmaat verwacht, is eraan voor de moeite: de bewerkte versie heeft meer weg van een soldatenmars of voetbalhymne.

PERCUSSIE

'De Afrikaanse "klassieke" muziek drijft op percussie', vertelt Ocloo, die daar veel meer in hoort dan louter ritme. 'De ntumpan, bijvoorbeeld, worden ook wel "talking drums" genoemd: dankzij hun verfijnde dynamiek kun je er hele verhalen mee vertellen.' Met honderden van dat soort trommels omsingelden Nana Yaa Asantewaa en haar krijgsters hun vijand. Door met een stok over het membraan te krassen, simuleerden de vrouwen het geluid van leeuwen. 'Dat soort beelden fascineert me mateloos', zegt Ocloo. Geen wonder dat percussie een hoofdrol krijgt in The Golden Stool, van een resonante vloer met ingebouwde microfoons tot allerlei shakers en boomwhackers. Maar het pièce de résistance is een antropomorf, gebricoleerd drumstel op het achtertoneel. Ocloo beschrijft het als een voodoo-altaar, dat de hartslag vormt van de gemeenschap op de scène.

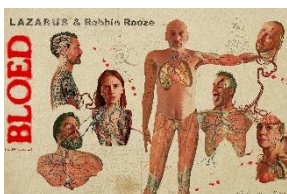
GIRLPOWER

Tijdens het repetitieproces wisselden de performers veel muziek uit. De lunchdip bestreden ze met een geïmproviseerde medley, die zijn weg vond naar de voorstelling. Daarin staan Aretha Franklin en Gloria Gaynor zij aan zij met Lady Gaga en Megan Thee Stallion. Nana Yaa Asantewaa zou goedkeurend geknikt hebben bij zoveel girlpower.

- Katherina Lindekens

Lees meer over de muzikale dramaturgie op toneelhuis.be

Binnenkort

BLOED
Lazarus/Robbin Rooze
vr 1.12.23 | 20u30
Westrand Dilbeek

BOEK-STEEN-PAPIER
Annelies Van Hullebusch
za 16.12.23 | 20u30
Cc Strombeek

GIJ ZIJT HET
Jozefien Mombaerts & Johan Heldenbergh
za 23.12.23 | 20u30
Cc Strombeek